

ἀναπαυθῆ ὅτε ἦτον ἐξυπνος. Ὅπως δὲ καὶ ἂν ἦναι τὸ πρᾶγμα, προσθέτω ἐπὶ τέλος τὸ ὁποῖον ὁ Ὀβίδιος ἀναφέρει εἰς τὰς Μεταμορφώσεις του, ὅτι ἡ γλῶσσα ὠραίας τινος γυναικὸς κοπεῖσα καὶ ἀπορριφθεῖσα τοῦ στόματος, δὲν ἔπαυσε νὰ ψιθυρίζῃ καὶ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Καὶ ἂν μία γλῶσσα ὁμιλῇ χωρὶς στόμα, τί πρέπει νὰ κάμνῃ ὅταν ἔχῃ ὅλα τὰ ὄργανα τῆς ὁμιλίας;

— Κρίνω χρέος μου νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ἀρμονία τοῦ μικροῦ τούτου ὄργάνου μὲ θέλγουσι τὰ μέγιστα. Ὅ,τι μόνον ἀποβλέπει ὁ σκοπός μου εἶναι νὰ τὸ προφυλάξω, ἂν δυνατόν, ἀπὸ τὰς ὁποίας κατ' αὐτοῦ στήνει παγίδας ὁ θυμὸς πρὸ πάντων, ἡ καταλαλιὰ, ἡ ἀκριτομουθία καὶ ὁ ἑταιρισμός. — Ὅταν ἡ γυναικεῖα γλῶσσα κυβερνᾶται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν διάκρισιν πρὸ πάντων, εἶναι τὸ μεγαλήτερον δῶρον τὸ ὁποῖον ἡ θεία Πρόνοια ἐχάρισεν εἰς τοὺς θνητούς.

— 0 —

ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΗΣ.

Οὐδὲν ἕτερον μετὰ τοσαύτης ἀποστροφῆς δεχόμεθα ὅσον τὴν συμβουλήν. Κυρίως θεωροῦμεν τὸν δίδοντα αὐτὴν ὡς ἐνοχοποιοῦντα καὶ λαμβάνοντα ἡμᾶς ὡς νήπια ἢ ὡς χυδαίους. Νομίζομεν τὴν νοουθεσίαν αὐτοῦ ὡς ὑποκρυπτομένην κατὰ κρίσιν, καὶ τὸν δεικνυόμενον διὰ τὸ καλὸν μας ζῆλόν του εἰς τοιαύτην περίστασιν ὡς εἶδος ἀλαζονείας καὶ αὐθαδείας. Καὶ τῶνόντι ὅστις θέλει νὰ μᾶς συμβουλεύσῃ, λαμβάνει ὑπεροχὴν τινα εἰς ἡμᾶς, διότι, ὡς φαίνεται, παραβάλλων ἡμᾶς μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, μᾶς εὕρισκει ἐλλειπεῖς ἢ κατὰ τὴν διαγωγὴν ἢ κατὰ τὰ ἐπιχειρήματα. Ὅθεν καὶ δὲν ὑπάρχει δυσκολωτέρα τέχνη παρὰ τὴν τοῦ νὰ κάμῃ τις εὐάρεστον τὴν συμβουλήν του, καὶ κατὰ τοῦτο ἠγωνίσθησαν μεγάλως καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι Συγγραφεῖς, καὶ οἱ πλειότεροι ἐπέτυχον μᾶλλον ἢ ἦττον, οἱ μὲν μεταλλάσσοντες τὰς νοουθεσίας των διὰ τῶν καλη-

τέρων λέξεων, οί δὲ, διὰ τῶν ἀρμονικωτάτων ῥυθμῶν των, ἄλλοι διὰ τῆς ὀξύτητος τοῦ πνεύματός των, καὶ ἄλλοι διὰ συντόμων παροιμιῶν.— Ἐξ ὅλων ὁμῶς τῶν μέσων τοῦ νοουθετεῖν τὸ ἀρμοδιώτερον καὶ καλῆτερον κρίνεται ὁ μῦθος, ὅστις ὑπερτερεῖ ὅλα τὰ ἄλλα, διότι καὶ ὀλιγώτερον πειράζει, καὶ ἐπομένως ἀφαιρεῖ τὸ διδόμενον ἀπὸ τὸν συμβουλευόντα βάρος. Καθότι ἀναγινώσκοντες μῦθον τινὰ νομίζομεν ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ συμβουλευόμεν ἑαυτούς, θεωροῦντας τὰς ἀρχὰς τοῦ Συγγραφέως μᾶλλον ὡς ἡμετέρους συμπερασμούς ἢ ὡς νοουθεσίας ἐκείνου. Ἀνεκαιοθήτως δ' εἰσχωρεῖ τότε ἡ ἠθικὴ εἰς τὴν καρδίαν μας, καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἀνάγονται μόνον εἰς ἡμᾶς τὰ λεγόμενα, ἀφαιρεῖται οὕτω καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀποτόμου συμβουλῆς προερχομένη δυσαρέσκεια. Τὸν τρόπον τοῦτον βλέπομεν ὅτι μετεχειρίσθησαν ὅλοι οἱ παλαιοὶ Σοφοὶ δίδοντες τὰς συμβουλὰς των, ὡς φαίνεται μάλιστα καὶ ἀπὸ τὸν Αἴσωπον, ὅστις διὰ τοῦ μύθου καθωδήγει τὸν Βασιλέα τῶν Λυδῶν. Δὲν ἤθελε δὲ εἰσθαι περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην καὶ τὸ ἀκόλουθον Περσικὸν Μυθιστόρημα.

Βασιλεὺς τις τῆς Περσίας διὰ τῶν συχνῶν αὐτοῦ πολέμων καὶ τῆς καταδυναστείας του, κατερήμωσεν ὅλον του τὸ κράτος καὶ ἐσμίκρυνε πολὺ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τοῦ βασιλείου του. Ὁ βιζίρης τοῦ βασιλέως τούτου ἔλεγεν ὅτι ἐκ δερβίσου τίνος εἶχε μάθει τὴν γλῶσσαν τῶν πτηνῶν, καὶ ὅτι ἀμέσως ὅτε κανὲν ἐξ αὐτῶν ἤνοιγε τὸ στόμα του, ἐνόει ἐκεῖνος τί ἤθελεν εἰπεῖν. Ἐνῶ δὲ ποτε ἐπέστρεφεν ὁ βιζίρης μετὰ τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς Θήρας, δύο ὄρνεα ἐφάνησαν ἔμπροσθέν των ἐπὶ παλαιοῦ τινος τοίχου κρώζοντα. — Ἡθελα γὰρ ἤξευρα τί λέγουν αὐτὰ τὰ δύο πτηνὰ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, πρόσεξε γὰρ τὰ ἀκούσης, καὶ εἶπέμε τὴν ὀμιλίαν των. Ὁ βιζίρης ἐπλησίατεν εἰς τὸ δένδρον, ὑποκρινόμενος ὅτι ἀκούει. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς τὸν Σουλτάνον, Βασιλεῦ, τὸν εἶπεν, ἤκουσα μέρος τῆς ὀμιλίας των, πλὴν δὲν τολμῶ γὰρ σᾶς τὸ εἶπω. Ὁ Σουλτάνος δὲν ἠύ-

χαριστήθη καὶ τὸν ἐβίασε νὰ τὸν εἴπῃ λέξιν πρὸς λέξιν τί εἶπαν τὰ ὄρνεα. — Τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο τούτων πτηνῶν, ὡς ἐκατάλαβα ἀπὸ τοὺς λόγους των, εἶπεν ὁ Βιζίρης. ἔχει υἷον, καὶ τὸ ἄλλο θυγατέρα. Ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ εἶπεν εἰς τὸν πατέρα τῆς κόρης, ὡς ἤκουσα, ὅτι “ Συγκατανεύω, ἀδελφέ, νὰ δόσω τὸν υἷόν μου εἰς τὴν θυγατέρα σου, ἀρκεῖ μόνον νὰ δόσης προῖκα εἰς αὐτὴν πεντήκοντα ἔρημα χωρία. — Ἀντὶ πεντήκοντα, ἀπεκρίθη ὁ πατὴρ τῆς θυγατρὸς, σὲ δίδω πεντακόσια. Ὁ θεὸς νὰ πολυετῆ μόνον τὸν νῦν βασιλέα· καὶ ὅσον βασιλεύει αὐτός, δὲν θέλουν μᾶς λείψειν ἔρημα χωρία. ”

Ὁ Σουλτάνος τοσοῦτον ἠγγίχθη ἀπὸ τὸν μῦθον τοῦτον, ὥστε ἀμέσως ἀναικοδόμησε τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἅτινα εἶχε καταφανίσει, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ του ἀπέβλεπε.

— Τὸ νὰ γνωρίζῃ τις τὴν γλῶσσαν τῶν πτηνῶν δὲν εἶναι τοσοῦτον δύσκολον. Ὁ Δημόκριτος λέγει ὅτι ἐκ τῆς συνενώσεως τοῦ αἵματος πτηνῶν τινῶν ἀναφύεται ἐξαίσιος τις ὄφις, τὸν ὁποῖον ὅστις φάγῃ θέλει εἰσθαι ἱκανὸς νὰ ἐννοῇ τὴν γλῶσσαν τῶν πτηνῶν. Ἴσως καὶ ὁ φερβίστης μας εἶχε φάγῃ τοιοῦτον ὄφιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α΄ ΤΟΜΟΥ.

Σελ. 183. στ. 7 ἀντὶ τριτάνη γρ. τριαίνη.

Σελ. 160. στ. 36. Ἡ Πεντέλη, κατὰ παραδρομὴν, συγχέεται πρὸς τὴν Πάρνηθα, (Ὄνομα ἢ καὶ ὁ Πάρνης) ὄρος καὶ τοῦτο τῆς Ἀττικῆς Ὀρ. Πausan. Ἀττικ. 2^β. καὶ Στραβ. Θ. Σελ. 399. Καὶ ὁ Ἀθήναιος δὲ Πάρνηθα λέγει τὸ ὄρος κατὰ Αἰτιατικὴν τοῦ Πάρνης (Ἄθ. Ἐ γελ. 216)

Σελ. 183 στ. 33 ἀντὶ γλοιώδους ἐπιφανείας γρ. βλαινομεμβράνης

Σελ. 232 στ. 13 ἀντὶ ἀτομικὸν συμβούλιον τοῦ βασιλέως γρ. Ἀνακτοβούλιον

Σελ. 232 στ. 22 ἀντὶ κατακοιμιστῆς γρ. Αὐτάρχης

Σελ. 252 στ. 16 γρ. Μέστια [Τουρκοχυδαῖστ] ἀντὶ ἢ ποδήματα, ἵνα πιθανώτερος ὁ μῦθος.

Πολλαχού δ' ἀπαντᾶται ἡ λέξις τεμάχιον διὰ δύο μ, ὡς καὶ γενε διὰ δύο ν.